

Érettségi szóbeli tétel irodalomból – 2018/2019.

középszint

12. H

I. témakör: Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

1. tétel: **Műfaji változatosság Petőfi Sándor költészeti forradalmában**
2. tétel: **Arany János nagyepikája**
3. tétel: **A magyarsághoz és a magyar tájhoz való személyes, illetve költői viszonyulás Ady Endre verseiben**
4. tétel: **Babits költészetének és költői magatartásának alakulása a 30-as években**
5. tétel: **Lélekrajz és társadalmi kérdések Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényében**
6. tétel: **József Attila nagy gondolati versek alapmotívumai**

II. témakör: Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

7. tétel:

**A szentimentalizmus és a rokokó jegyei Csokonai Vitéz Mihály költészetében**

8. tétel: **Romantikus motívumok Jókai Mór virágkori regényeiben**
9. tétel: **Parasztábrázolás Móricz Zsigmond novelláiban**
10. tétel: **A humor, a komikum forrásai Karinthy Frigyes műveiben**
11. tétel: **Vigaszkeresés és halálsejtellem Radnóti Miklós műveiben**
12. tétel: **Európai sorskérdések Kertész Imre Sorstalanság című regényében**

III. témakör: Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

13. tétel: **Egy mai magyar dráma elemzése, értelmezése (pl. Spiró György, Egressy Gábor stb.)**

IV. témakör: Művek a világirodalomból

14. tétel: **Az avantgárd hatása az drámai irodalomra, Brecht epikus színháza**
15. tétel: **Az orosz realizmus valóságábrázolása néhány epikus mű értelmezésével**
16. tétel: **Az európai humanista gondolkodás bemutatása Thomas Mann műveiben**

V. témakör: Színház és dráma

17. tétel: **Shakespeare Rómeó és Júlia vagy Hamlet című drámája**
18. tétel: **Madách Imre: Az ember tragédiája**

VI. témakör: Az irodalom határterületei

19. tétel: **Egy detektívregény, tudományos-fantasztikus regény vagy fantáziaregény hatáskeltő mechanizmusainak bemutatása**

VII. témakör: Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

20. **Múzeum, színház - városunk színháza**

Magyar nyelvi tételsor – szóbeli

I. Témakör: Kommunikáció

1. Tétel: A nyelv mint kommunikáció

**A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, illetve ezek összefüggései a kifejezőmódban**

2. Tétel: Nyelvi és vizuális kommunikáció

**Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei**

3. Tétel: Személyközi kommunikáció

**Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés**

II. Témakör: A magyar nyelv története

4. Tétel: A magyar nyelv rokonsága

**A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása**

5. Tétel: A magyar nyelv szókészletének alakulása

**A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszavak, idegen szavak**

6. Tétel: Nyelvtörténeti korszakok

**A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján**

III. Témakör: Ember és nyelvhasználat

7. Tétel: A jel, a jelrendszer

**A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben**

8. Tétel: Nyelvváltozatok

**Csoportnyelvek, szaknyelvek, rétegnyelvek, hobbinyelvek. A szleng és az argó.**

9. Tétel: Nyelv és társadalom

**Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés)**

IV. Témakör: Nyelvi szintek

10. Tétel: Hangtan

**A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése**

11. Tétel: Alaktan és szótan

**Az alapszófajok, viszonyszók és mondatszók**

12. Tétel: Mondattan

**A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai**

V. Témakör: A szöveg

13. Tétel: A szöveg szerkezete és jelentése

**A szövegkohézió és a cím**

14. Tétel: A szövegtípusok

**A továbbtanuláshoz illetve a munka világában szükséges szövegtípusok**

15. Tétel: A szöveg szóban és írásban

**Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában**

VI. Témakör: A retorika alapjai

16. Tétel: A nyilvános beszéd

**A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete**

17. Tétel: Érvelés, megvitatás, vita

**A hatásos előadásmód eszközei**

VII. Témakör: Stílus és jelentés

18. Tétel: A szójelentés

**Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú, ellentétes jelentésű szópárok**

19. Tétel: Stílusesszközök

**Egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben (hasonlat, metafora, metonímia)**

20. Tétel: Stílusréteg, stílusváltozat

**A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználata**